

Updated 15 Ocak 2014, 12:06 TSI

IMF: Yüzde 3,5'in üzerinde büyüme cari açıkla sürdürülemez

DERLEYEN THE WALL STREET JOURNAL TÜRKİYE

Bloomberg News

Uluslararası Para Fonu IMF'nin blog sayfasında Isabel Rial, Suchanan Tambunlertchai ve Alexander Tieman imzası ile yayınlanan "Türkiye: Dengesizlikleri Artırmadan Büyümeyi Canlandırma" başlıklı yazıda Türkiye'nin yüzde 4 ila 5'lik bir büyüme yakalayabilmesi için dış açığı azaltmaya yönelik politikalar uygulaması gerektiği belirtildi. Türkiye'nin daha hızlı büyümesi için politika tavsiyelerinde de bulunan yazıda şu ifadeler yer verildi:

"Türkiye: Dengesizlikleri Artırmadan Büyümeyi Canlandırma

Geçtiğimiz on yıllık dönemde, Türkiye büyüme performansı açısından son derece hak edilmiş övgüler aldı. Ancak bu başarı öyküsü beraberinde, istikrarlı olarak büyüyen ve 2013 yılında GSYH'nin yüzde 7,4'ne ulaşması tahmin edilen cari işlemler açığını getirdi. Bu açığın karşılığı, Türk ekonomisinin şu andaki ana sorununu oluşturan ve çoğu kısa vadeli olan dış finansmana olan bağılıktır.

Dış açık ekonomik büyüme için hız sınırı teşkil ediyor

Türk ekonomisi hakkında son yıllık gözden geçirmemiz kapsamında yapılan bir regresyon analizi ekonomik politikalar veya ekonomik ortamda önemli bir değişiklik olmaması durumunda, istikrarlı bir cari işlemler dengesi ile tutarlı olan büyüme seviyesinin yüzde 2³/₄ - 3¹/₂ aralığında olduğunu öne sürmektedir. Başka bir deyişle, bu hız sınırının üzerindeki bir büyüme, daha yüksek bir cari işlemler açığına sebep olacaktır. Biz de bu sebeple politikaların dış açığı azaltmaya yönelik olması gerektiği, aksi takdirde yıllık yüzde 4 ila 5'lik büyümenin sürdürülebilir olma ihtimalinin bulunmayacağı görüşündeyiz.

Bu hız sınırı değişebilir

Yurt içi tasarrufları artırmak (hem kamu hem özel) Türkiye'nin dış finansmana olan bağımlılığını düşürür ve böylece cari işlemler açığını da azaltır. Politikalar, yapısal değişim yoluyla rekabet gücünü daha da artırmaya yönelik olmalıdır. Aynı zamanda, para politikasının, reel döviz kurundaki değerlendirme yoluyla Türkiye'nin rekabet gücünü aşındıran ve sürekli olarak hedefin üzerindeki enflasyonla mücadele etmesi gerekmektedir.

Bunlar, fayda sağlaması için önemli ölçüde zaman gerektiren reformlardır. Bu süre zarfında,

hükümetin bütçedeki esnekliği muhafaza etmesi önem taşımaktadır. Bu, resmi makamların ekonomik dalgalanmaların etkilerini harcama ve vergilendirmeyi ekonomik döngüye göre ayarlamaları yoluyla azaltmalarına yardımcı olur.

Daha hızlı büyüme sağlayacak politika önerileri

-Yurt içi tasarruflar

Bireysel emeklilik sisteminde yakın zamanda yapılan reformlar, katılımda ve emeklilik tasarruflarda artış sağlamıştır. Bunlar olumlu adımlardır ve bunları resmi makamların bireysel emeklilik için daha fazla teşvik sağlaması takip edebilir. Önümüzdeki birkaç yıl boyunca daha küresel finansal kriz öncesindeki kazanımlara benzer iddialı kamu tasarrufu hedefleri de katkı sağlayabilir.

- Rekabet Gücü

Türkiye'nin yapısal politikaları, yerli malların ithalata göre rekabet gücünü artırmaya ve ihracat ürünlerini değer zincirinde daha yukarılara çıkarmaya yönelik olmalıdır. Geçtiğimiz on yıl boyunca Türkiye'nin ihracat hacmindeki güçlü büyüme rakamları, yüksek ithalat ihtiyaçlarını karşılamamıştır. Buna ek olarak, ihracat değerindeki artış, ihracatın miktarsal hacmindeki artışın gerisinde kalmaya başlamıştır. Bu nedenle, Hükümet kimyasallar, tıbbi ilaçlar, makine ve ekipman gibi daha yüksek katma değere sahip ihracat sektörlerine yatırımları teşvik eden politikalara yönelmelidir. Daha yüksek teknoloji faaliyetlerine bu şekilde bir yönelme, Türkiye'deki ücret düzeylerindeki artış devam etse bile, rekabet gücünü sürdürmeye yardımcı olacaktır. Şimdiye kadar, iş gücü becerileri ve eğitimi geliştirmedeki ve yenilikçilik ile araştırma ve geliştirmedeki eksikler, bu yolda ilerlemeyi geciktirmişlerdir.

Orta vadede, üretkenliği ve rekabeti artırmak için hükümet eğitim reformu ile , kayıtlı işgücü piyasasında istihdam ve işten çıkarma zorluklarını ele almalı ve araştırma ve geliştirmeye yatırım yapılmasını teşvik etmelidir. Bu orta vadeli politikaları tamamlamak için, Türkiye'nin özellikle ticarete konu sektörlere doğrudan yabancı yatırımı artırmaya çaba göstermesi gerekmektedir. Bu da, teknoloji aktarımını kolaylaştıracak ve ihracatları artıracaktır. İş ortamını iyileştirmek için daha fazla adım atılması da önem taşımaya devam etmektedir.

- Esnek Bütçe

Hükümetin bütçeyi esnek tutması gerekmektedir. Bu, hükümetin harcama ve vergilendirmeyi ekonomik şartlardaki değişikliklere göre uyarlamasına yönelik alan yaratarak geçmiş mali kazanımlarını muhafaza etmesini sağlayacak ve ulusal tasarruflara daha yüksek ve daha istikrarlı kamusal katkı yapılmasını sağlayacaktır. Türkiye'nin son on yılda gösterdiği mali çaba, borç ve faiz maliyetlerinde çarpıcı bir azalma sağlamıştır. Bu yolla yaratılan mali alan, hükümetin sosyal harcamaları artırmasına olanak sağlamış ve sosyal göstergelerde güçlü bir iyileşmeye neden olmuştur. Ancak, çalışanlara yapılan ödemeler ve sosyal güvenliğe aktarımlar gibi zorunlu faiz dışı harcamaların payı son yıllarda hızlı bir artış göstermiştir. Büyümeye sıkı bir şekilde bağımlı olan bütçe gelirleriyle birlikte değerlendirildiğinde, faiz dışı harcamanın esnekliğinin kaybedilmesi kaygı sebebi olmaktadır. Bu durum mali politikanın ekonomik şoklara hızla karşılık verme ve nihayetinde daha yüksek kamu tasarrufuna ulaşma kapasitesini azaltmaktadır. Benzer şekilde, faiz dışı harcamada esnekliğin giderek azalması, zor edinilmiş olan mali disiplini zayıflatabilir. Aslında, Türkiye geçmişte genel mali hedefler açısından hedeflerin üzerinde performans göstermiş olsa da, resmi makamlar Orta Vadeli Mali Planda belirlenen harcama tavan değerlerini sistemik bir şekilde aşmışlar ve kamu finansal yönetimi uygulamalarındaki zayıflıkları açığa çıkarmışlardır.

Esnek bütçe için politikalar

Esnek bir bütçeyi korumak için, Türkiye'nin harcama büyümesini dizginlemesi ve mevcut bütçe

prosedürlerini iyileştirmesi gerekmektedir. Bunu yapmak için, Türk makamlarının kullanabilecekleri beş ana politika seçeneği bulunmaktadır: Kamu istihdamı büyüme hızını sınırlamak; daha esnek kamu ücretleri endeksleme mekanizmalarını uygulamaya koymak; emeklilik sisteminde reform çabalarını yenilemek; hedeflerin üzerindeki gelir performansını tasarruf etmek; ve geçmişteki sapmalar için düzeltme yapacak bir mekanizma da dahil olmak üzere, daha bağlayıcı bir harcama tavanı çerçevesine doğru kademeli bir geçiş sağlamak. Bu politikalardan oluşacak bir bileşim, hükümetin bütçe esnekliğini sürdürmesine yardımcı olacak ve bu sayede geçtiğimiz on yılda elde edilen mali kazanımların korunmasını sağlayacaktır."

editorturkiye@wsj.com

Copyright 2013 Dow Jones & Company, Inc.

Bu kopya ticari olmayan sadece kişisel kullanım içindir. Dağıtım ve buradaki materyallerin kullanımı Üye Anlaşması ve telif hakları kanunuyla korunmaktadır. Ticari kullanım yada birden çok kopya için Dow Jones'a irtibata geçin yada www.djreprints.com'u www.djreprints.com ziyaret edin.

29 Ocak 2014, 21:53 TSi

Fed açıklamasında öne çıkan 5 konu

JON HILSEN RATH

Fed, aylık tahvil alım miktarını 65 milyar dolara düşürme kararı aldı.

Toplantı açıklamasında öne çıkan 5 madde şöyle;

Reuters

1. Parasal çıkış planı doğrulandı: Ben Bernanke, Aralık ayında düzenlediği basın toplantısında Fed'in aylık tahvil alım miktarını gelecek toplantılarda da 10 milyar dolar düşürebileceğine işaret etmiş ancak doğrudan söylememişti. Tahvil alım miktarının bugün de 10 milyar dolar azaltılmasına karar verilmesi ile Fed'in stratejisi doğrulanmış oldu.

2. Fed'in stratejisinde değişiklik yapma

çıtasının nerede olduğu

anlaşıldı: İstihdam raporunun zayıf gelmesi ile gelişmekte olan piyasalarda yaşanan ekonomik karmaşa, son birkaç haftadır yatırımcıların ekonomik görünüme ilişkin endişelerini artırmıştı. Bazı yatırımcılar, bu endişelerden dolayı Fed'in tahvil alım miktarını değiştirmeden 75 milyar dolarda tutabileceğini düşünüyordu. Fed, tahvil alım miktarını 10 milyar dolar daha azaltarak 'harekete geçmeme' barajını belirlemiş oldu. Artık Fed'in tahvil alım programını planlanandan daha uzun süre devam ettirmesi için istihdam raporunun zayıflamasından ya da Türkiye, Rusya ve Güney Afrika gibi ülkelerde para birimlerinin değer kaybetmesinden daha kötü gelişmeler yaşanması gerektiğini biliyoruz.

3. Güle güle Bernanke, anılar için teşekkürler: Fed Başkanı çalışma arkadaşlarından 'güle güle hediyesi' aldı.. Haziran 2011'den bu yana ilk kez bir toplantıda oy birliği ile karara varıldı. Tahvil alım programının yeniden küçültülmesine 10 üyenin tamamı destek verdi. Fed, tahvil alım programının küçültülmesinde izlenen yol hakkında oldukça rahat olduğunu gösterdi. Bu da, planda değişiklik yapma çıtasının yüksek olduğuna işaret ediyor.

4. Fed, açıklamasında faiz oranlarını ne zaman yükseltebileceğine ilişkin beş ayrı sinyal verdi: 1) işsizlik oranının yüzde 6,5'e gerilemesinden sonra, 2) enflasyon yüzde 2,5'i geçecek olursa, 3) tahvil alım programının sona ermesinden sonra da "kayda değer bir süre" devam edebilir, 4) işsizliğin yüzde 6,5 barajını aşmasından sonra da uzun bir süre devam edebilir, 5) istihdam piyasası ve enflasyona ilişkin diğer bilgilere bağlı. Yatırımcılar faizlerin 2015'in ortalarında ya da sonunda yükseltebileceğine inanıyor.

5. Ekonomiye ilişkin değerlendirme karışık: Fed yetkilileri, Aralık ayı istihdam raporunun ekonomik performans hakkındaki değerlendirmelerini değiştirmediğinin sinyallerini verdi. Açıklamada yer alan cümlelere bakıldığında yetkililerin istihdam büyümesinin Aralık ayında yavaşlamasından endişe duymadıkları söylenebilir ancak durum bu şekilde devam ederse görüşlerinin değişme ihtimali bulunuyor.

Copyright 2013 Dow Jones & Company, Inc.

Bu kopya ticari olmayan sadece kişisel kullanım içindir. Dağıtım ve buradaki materyellerin kullanımı Üye Anlaşması ve telif hakları kanunuyla korunmaktadır. Ticari kullanım yada birden çok kopya için Dow Jones'a irtibata geçin yada www.djreprints.com'u www.djreprints.com ziyaret edin.

14 Ocak 2014, 09:37 TSi

Acemoğlu: Son 3 yılda olanlar ekonomi için iyiye işaret değil

FERCAN YALINKILIÇ

Dünyanın önde gelen ekonomistlerinden Daron Acemoğlu, kısa vadeli sermaye akımları ani bir şekilde durursa, Türkiye'de konut fiyatlarında ve tüketimde yaşanacak düşüşün kendisine endişe vereceğini belirtti.

The Wall Street Journal'ın sorularını e-posta ile yanıtlayan Acemoğlu'nun James Robinson ile birlikte yazdığı "Why nations fail / Ulusların çöküşü" son dönemin en çok ses getiren ekonomi kitaplarından oldu.

Anadolu Ajansı

Ekonomist Daron Acemoglu geçen Tepav'ın Haziran 2012'de düzenlediği etkinlikte konuşuyor

Tarihsel olarak ülke ve imparatorlukların neden çöktüğünü inceleyen kitap, sorunun cevabını ise "dışlayıcı" kurumlar olarak veriyor. Gücün belli gruplarda odaklanarak, katılımcılığı engelleyen bu kurumlar ülkelerin çöküşünü hazırlıyor.

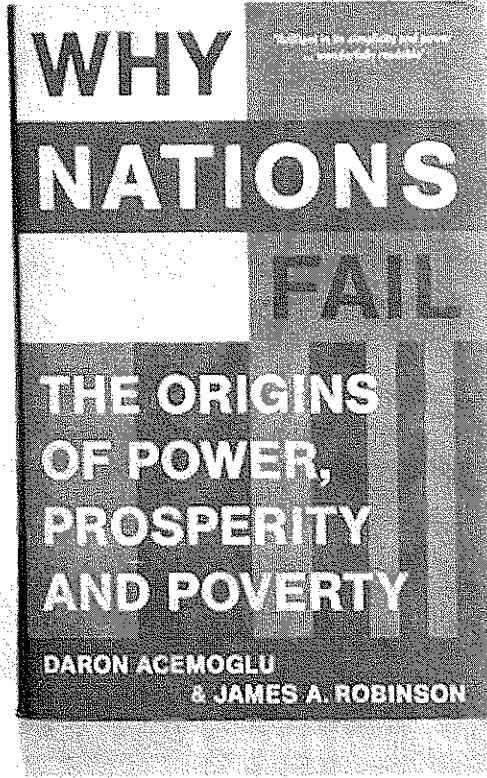
Dünyanın en prestijli üniversitelerinden Massachusetts Institute of Technology (MIT)'de öğretim görevlisi olan Acemoğlu kitabında bahsettiği önermeler ışığında Türkiye ekonomisini değerlendirirken, Fed'in parasal sıkılaştırmaya gitmesinin de fonlama sıkıntısı yaratacağını belirtti.

WSJ: "Ulusların Çöküşü" kitabında "dışlayıcı" kurumları çöküşün nedeni olarak açıklıyorsunuz. Türkiye'de şu dönemde yaşanan politik çekişmeleri de göz önüne alırsak, ülkenin ekonomik geleceğini nasıl görüyorsunuz?

Türkiye'nin Ulusların Düşüşü'nde bahsedilen geniş çatıya tam uyduğunu düşünüyorum. Türkiye'deki ekonomi kurumları yakın tarih boyunca dışlayıcı ve kapsayıcı yapıların karışımı oldular ve dışlayıcı politik kurumlar tarafından desteklendiler. Ordunun, bürokratların ve önde gelen iş adamlarının hakimiyetini, halkın genelinin harcanması pahasına yarattılar. Özellikle, ekonomik kurumlar rekabetçi bir ortam yaratmakta başarısız oldular ve halkın büyük kesimi gerekli eğitimi alamadı ya da en karlı işlere, pozisyonlara gelme şansı yakalayamadı.

Son 12 yılda Türkiye'de daha geniş tabanlı ekonomik ve politik yapı için önemli adımlar oldu. Bu adımlar, Türkiye ekonomisindeki bu dönemde yaşanan sağlam ekonomik büyümenin kökleri oldu. Ancak bu çok yavaş bir süreç oldu, geri dönüşler,

bozulmalar ve düzelmeler de yaşandı. Son 3 yıl ise daha çok geri dönüşler ve bozulmalar tarafında oldu. Bu da Türkiye ekonomisi için iyi bir işaret değil. Türkiye ekonomisinin büyük bir potansiyeli var.

Bloomberg News

Daron Acemoğlu ve James Robinson'un yazdığı
"Why Nations Fail"

Ancak eğer 1990ların ekonomisi gibi, büyük anlaşmaların rekabet yerine bağlantılar ve yolsuzlukla verildiği, makroekonomik politikalar ve enflasyon hakkında ciddi belirsizlik olduğu, yargı sisteminin tarafsız olmadığı ve oyun sahasının ciddi derecede eğik olduğu döneme dönersek, Türkiye potansiyeline ulaşmakta başarısız olur.

WSJ: Bir buçuk yıl önce Agos gazetesıyla yaptığınız röportajda Türkiye'nin emlak sektörü nedeniyle bir "balon ekonomisi" olduğunu söylemişsiniz. Bu görüşünüzü koruyor musunuz?

Evet ve hayır. Evet, çünkü Türkiye ekonomisi hala kısa vadeli sermaye akımları ile destekleniyor, reel faiz oranları çok çok düşük ve hala konut balonunun ortasında. Bu üç etken, balonların oluşmasına yardımcı. Ancak diğer taraftan, cari açık azalmaya başladı ki bu cesaret

verici. Eğer kısa vadeli sermaye akımlarında ani bir duruş yaşanırsa konut fiyatlarında ve tüketimde yaşanacak büyük bir düşüş bana endişe verir.

WSJ: Fed'in tahvil alımını azaltması ve lirada yaşanan değer kaybı ile Türkiye'nin kısa vadeli borçlarını ve cari açığını fonlaması ne kadar zor olacak?

Çok zor. Dediğim gibi, diğer gelişen ülkelere benzer şekilde Türkiye kısa vadeli sermaye akımlarına muhtaç. Daha az likidite, yatırım yapmak için daha az paranın fırsatları aradığı bir ortamda tüm gelişen ülke ekonomileri sıkıntıda olacak. Kısa dönemli yabancı yatırımcılar için daha çok kararsız yapacak. Buna bir de AKP içinde Erdoğan ve Gülen arasında yaşanan kavganın yarattığı politik istikrarsızlığı da eklersek, yanıcı bir karışım yaratmış olursunuz.

fercan.yalinkilic@wsj.com

Copyright 2013 Dow Jones & Company, Inc.

Bu kopya ticari olmayan sadece kişisel kullanım içindir. Dağıtım ve buradaki metaryellerin kullanımı Üye Anlaşması ve telif hakları kanunuyla korunmaktadır. Ticari kullanım yada birden çok kopya için Dow Jones'a irtibata geçin yada www.djreprints.com'u www.djreprints.com ziyaret edin.

Amerika yükselen ekonomileri satışa (!) hazırlanıyor

Lehmann Brothers'ın 2008 yılında batmasıyla birlikte ABD'de ortaya çıkan finansal kriz, Yunanistan, İspanya ve Portekiz'de yaşanan yapısal problemleri tetikleyerek Avrupa Birliği'ni sarsmıştır. AB'de ve AB ekonomilerini derinden etkileyen bu kriz bir küresel bir durgunluğa yol açtı. Bu durumdan başta gelişmiş ülkeler olmak üzere tüm dünya ekonomisi ağır bir yara aldı. G-7 ülkeleri krizden tek başına çıkamayacağını anlayanca çıkış yolu olarak gelişmekte olan ülkelerin kapısını çaldı, gelişmekte olan ülkelerin dahil olduğu G-20 ülkelerini krizden kurtulma planının bir parçası olmaları için göreve çağırdı. ABD ve Avrupa'da başlayan krizin atlatılmasında Türkiye'nin de içinde bulunduğu yükselen ekonomilerin rollerinin ne olacağı G-20 toplantıları ile belirlenmeye çalışıldı.

YÜKSELEN EKONOMİLER İÇİN YENİ DÖNEM

Krizin başlamasının üstünden geçen beş yıl sonucunda ABD işgücü piyasasında önemli iyileşmeler yaşandı ve işsizlik oranı bu yılın ilk ayında % 7,5'tan % 6,6'ya düştü. İşsizlik oranı düşüş Amerikan ekonomisindeki iyileşmenin önemli bir göstergesi olarak kabul ediliyor. Buna karşın kriz döneminde ekonomiyi canlandırmak için kullanılan parasal genişleme (Quantitative Easing) politikasına ihtiyaç kalmamıştır. Nitekim bu konu ile ilgili ilk sinyaller eski FED başkanı Ben Bernanke tarafından 2013 yılının Mayıs ayında verildi. Bu ABD tahvillerinin faiz oranlarının artacağına dair bir gösterge anlamına gelmektedir. Gelişmekte olan ülkeler için ise bu değişim şu anlama gelmektedir: Artık uluslararası sermaye parasını nispeten yüksek faiz oranına sahip gelişmekte olan ülke finansal sistemlerinde tutmak yerine görece daha düşük faiz oranı ve fakat daha güvenli bir liman olan Amerikan finansal sistemine kaydıracak demektir. FED'in açıklamalarının hemen ertesinde gelişmekte olan ülke piyasalarından çıkan sermaye ülkelerin ulusal paralarının değer kayıplarına neden oldu ve bu durum ülkelerin makroekonomik istikrarı adına önemli birer problem haline dönüştü.

Ben Bernanke'nin açıklamaları ile eşzamanlı yaşanan politik ve sosyal gerginlikler gelişmekte olan ekonomilerde yaşanan riskleri artırdı. Kırılgan beşli (fragile five) olarak tanımlanan Hindistan, Endonezya, Brezilya, Türkiye ve Güney Afrika'da oluşan politik risk, yine Türkiye, Tayland ve Ukrayna'daki yaşanan sosyal gerginlikler, BRICS (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika) ülkelerinin büyüme hızlarındaki hızlı düşüş beklentileri sermaye çıkışını hızlandırarak ulusal paraların değer kaybını hızlandırdı ve makroekonomik kırılganlıkları arttırdı. Özellikle ithal enerji bağımlılığı yüksek Türkiye gibi ekonomilerde enflasyonist baskıların oluşmasına neden oldu.

Bu olaylar gelişmekte olan ülkelerin finansal istikrara yönelik politika değişikliklerine gitmelerine neden oldu. Başta Brezilya ve Endonezya, son olarak da Türkiye faiz oranlarında ciddi artış yapmak zorunda kaldı. Bazı ülkeler ise finansal sistemlerindeki kriz aşmak üzere daha radikal kararlar aldı. Örneğin Arjantin rezervlerindeki erimeyi durdurabilmek amacı ile finansal sistemindeki ileri yönelik (forward) piyasa işlemlerini durdurma kararı aldı. Yapılan müdahalelerin başarısı ayrı bir tartışma konusudur. Fakat ekonomi yönetimlerinin büyüme hedeflerini gözden geçirmesine ve aşağı doğru revize etmesi gerektirdiği kesindir.

AMERİKA YÜKSELEN EKONOMİLERİ DİKKATE ALMIYOR

Ben Bernanke'nin Nisan 2013'te verdiği sinyallere uygun politika uygulamalarının (tahvil alımlarının azaltılması) başladığı bir dönemde; FED'in yeni başkanı Janette Yellen ve yardımcısı Stanley Fisher söylemleri ile olaylar yeni bir boyut kazandı. Zira Şubat ayının hemen başında Hindistan Merkez Bankası başkanı, 28 Ocak'ta faiz oranlarını artırdıktan hemen sonra, FED'i politika kararlarında dünyanın geri kalanını dikkate almadan hareket etmekle suçladı. Hemen akabinde Yellen, FED'in para politikası uygulamalarında sadece ABD ekonomisinin önceliklerini dikkate alacağını ve gelişmekte olan ülkelerde yaşanan makroekonomik istikrarsızlıklardan kendilerinin sorumlu olmadığını açıkladı.

Yellen'in açıklamasının belki ilk kısmı kısmen haklı görülebilir. Zira FED, ABD'nin merkez bankasıdır ve ancak uygulamış olduğu politikaların etki alanı tüm dünyayı etkilemektedir. Bu yüzden açıklamasının inandırıcı olmadığını fark eden Yellen, sonraki gün gelişmekte olan ülkelerin mevcut durumundan kısmen sorumlu olduklarını kabul etti. Ancak yükselen ekonomilerdeki olumsuz etkilenmeyi dikkate alarak, FED'in para politikası çerçevesinde bir değişikliğe katkı yapp yapmayacağı henüz açık değil. Eğer FED politika değişikliğine gitmez ise, yeni dönemde yükselen ekonomilerde yaşanacak makroekonomik istikrarsızlıkların Amerika açısından bir mahsuru olmadığını da zımnen kabul etmiş olacaktır. Dahası FED, 11 Şubat 2014 tarihinde yeni dönemde uygulamaya koyduğu politikaların yükselen ekonomiler üzerindeki etkilerine yönelik bir raporda yayınladı. Altı farklı endeksi dikkate alarak on beş yükselen ekonominin sıralandığı bu listede; Türkiye, en kötü durumda olan ülke olarak listenin tepesinde yer aldı.

2008 yılında başlayan durgunluktan çıkış için yükselen ekonomilerin desteğini arayan ABD, krizin etkilerinin geçmesi ile birlikte bencil politikalarına geri dönüş yaparak tabiri caiz ise 'yükselen ekonomileri' yüzüstü bırakacağı yönünde sinyaller veriyor. Bu ekonomilerden çıkış yapan sermaye, kurların yükselmesine, enflasyonist baskının ve faiz oranlarının artmasına yol açıyor. Bunun sonucu ise, yatırım oranlarının azalması ve büyüme oranlarında sert düşüş olacağı açıktır.

Kriz kahini olarak adlandırılan Nouriel Roubini ve diğer bazı ünlü ekonomistler ise, yükselen ekonomilerinde yaşanan olumsuzlukların sorumlusu olarak, şaşırtıcı bir şekilde, yine bu ülkelerin ekonomi yöneticilerini sorumlu tutarak kendilerince FED'in rolünü aklamaya çalışıyorlar. Onlara göre 2008 sonrası süreç gelişmekte olan ülkeler için bir fırsattı ve bu süreçte ülkeler ekonomilerde yapısal dönüşüm sürecini iyi bir şekilde yönetemediler ve geline noktada kırılan bir yapı sergilemektedirler.

G-20'NİN SONU MU?

ABD kaynaklı finansal krizin tüm dünyayı derinden etkileyerek yol açtığı küresel durgunluktan çıkış için II. Dünya Savaşı sonrası oluşturulan ekonomik düzeninin yetersiz kaldığı açık. Zaten eğer IMF ve diğer uluslararası finansal kuruluşlar yardımıyla ve koordinesiyle bu mümkün olsaydı, belki de G-20'ye hiç ihtiyaç kalmayacaktı. Mevcut küresel düzenin yetersiz kalması, G-20 gibi oluşumları gündem getirmiştir. G-20, küresel durgunluktan çıkış için küresel koordinasyon imkanı sağlayan ve dünya ekonomisine nefes aldırın bir oluşum görevi gördü.

Ancak ABD ekonomisinin canlanmasına paralel olarak FED'in yeni yönetiminin dünyanın geri kalanını ve özellikle yükselen ekonomileri dikkate almayan bir politika seçeneğine vurgu yapması küresel ekonomi için bir tehdit oluşturmaktadır. FED'in öncelikle Amerika'nın merkez bankası olduğu doğru. Ancak Amerikan ekonomisinin ve finansal piyasalarının büyüklüğü dikkate alındığında; FED'in daha sorumlu davranması beklenir. Kötü günde yükselen ekonomilerden G-20

üzerinden koordineli bir şekilde destek arayan Amerika'nın iyi günde uyguladığı para politikaları ile yükselen ekonomiler üzerindeki yıkıcı etkisini dikkate almaması uzmanların gözünden kaçmayacaktır. Küresel durgunluktan çıkış için G-20 kapsamında aranan orta yolun, yeni dönemde de uzlaşma ile belirlenmesi önemlidir. FED'in burnunun dikine giden ve yükselen ekonomileri göz ardı eden politika seçeneğinde ısrarcı olması, dönüp dolaşıp Amerika'yı da etkileyeceği açıktır. Zira FED politikalarından en çok etkilenmesi beklenen Brezilya, Türkiye, Hindistan ve Güney Afrika gibi ülkelerin Amerika'nın stratejik ortakları olduğunu unutmamak gerekir. Bu ülkelerdeki makroekonomik istikrarsızlığın yol açacağı siyasal istikrarsızlıktan en çok etkilenen ülkenin yine Amerika olacağı açıktır. Yapılması gereken, G-20 oluşumunun bu yeni döneme ilişkin politika uzlaşısı için bir platform olarak kullanılmasıdır.

Kaynak:<http://yenisafak.com.tr/yorum-haber/amerika-yukselen-ekonomileri-satisa-hazirlaniyor-27.2.2014%20-621858>